

PROIECTUL DE BIBLIOTECĂ „ВСЁ ЛУЧШЕЕ ДЕТЯМ”/ „TOT CE E MAI BUN PENTRU COPII” – PROIECT DE SUCCES

Natalia POPUȘOI,
Biblioteca Publică Raională
„Ion Ungureanu”, Căușeni

Rezumat: Articolul reflectă experiențele de succes ale Bibliotecii Publice Raionale „Ion Ungureanu”, Căușeni, din cadrul proiectului „Всё лучшее детям”/ „Tot ce e mai bun pentru copii”. Proiectul a creat o platformă de comunicare, de cunoaștere, de socializare pentru copiii din Moldova și Ucraina (din familiile refugiaților), locuitori ai orașului Căușeni.

Cuvinte-cheie: Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni, servicii de dezvoltare a competențelor, servicii în sprijinul refugiaților din Ucraina.

Abstract: This article considers the successful experience of the "Ion Ungureanu" District Public Library, Căușeni, within the project „All the love to children”. The project created a platform of communication, study and socialization for children from Moldova and Ukraine (from refugee families), actual residents of the city of Căușeni.

Keywords: "Ion Ungureanu" District Public Library from Căușeni, skills development services, services in support of refugees from Ukraine.

Libertatea, un dar adesea subestimat în cotidianul nostru, capătă o semnificație profundă atunci când privim dincolo de hotarele noastre și ne confruntăm cu tragișmul altora. În Ucraina, unde răsună ecoul suferinței, libertatea devine o luptă constantă pentru existență și normalitate.

Cu inimile deschise și suflete unite, am ales să fim sprijin pentru cei ale căror vieți sunt marcate de amenințări continue și traume insuportabile. Prin adăpostirea unora dintre acești oameni la Căușeni, am dorit să construim un sanctuar în care să găsească siguranța, pacea, iubirea și confortul pe care noi, cei privilegiați, le avem în mod obișnuit [3, 4].

Conștienți că destinul nostru este strâns legat de generația tânără, am decis să acordăm o atenție specială copiilor ucraineni. Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni a lansat cu succes proiectul „Всё лучшее детям”/ „Tot ce e mai bun

pentru copii”. Aceste inițiative nu numai că îmbogățesc viața acestor copii, dar contribuie și la modelarea unui viitor mai luminos și mai tolerant pentru toți.

În timp ce oferim aceste resurse și sprijin, nu putem uita niciodată că, în inima Ucrainei, sângele curge într-un ecou tragic. Prin contribuția noastră la aceste eforturi umanitare, aducem o rază de speranță și lumină în viețile celor care suferă și luptă pentru libertatea lor. Este un mic pas către schimbarea pe care o dorim în lume - un pas făcut cu empatie și conștientizare, cu recunoașterea adevăratului preț al libertății și al responsabilității noastre față de cei aflați la nevoie.

Proiectul a evoluat într-o platformă de comunicare esențială, facilitând interacțiunea copiilor din Moldova și celor din Ucraina, care au găsit adăpost în orașul Căușeni ca refugiați. Această inițiativă nu numai că a adus împreună copiii într-un

cadru prietenos, dar a ajutat și la consolidarea legăturilor sociale între părinții din familiile refugiate, care, adesea, se simțeau mai puțin integrate în comunitatea locală.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni a fost arhitectul acestei punți de comunicare, identificând un program diversificat de activități pentru copii și părinți. Ele au acoperit o gamă largă de tematici, inclusiv aspecte informative, educaționale, culturale, de recreere și intelectuale. Scopul a fost să ofere nu doar divertisment, ci și oportunități de învățare și dezvoltare personală într-un mediu prielnic. Prin intermediul acestor activități, copiii au avut posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile sociale, de a împărtăși experiențe și de a-și contura identitatea într-un context mult mai amplu. În paralel, părinții au avut ocazia de a interacționa, schimba idei și de a consolida legăturile cu ceilalți membri ai comunității locale. Această inițiativă nu doar a sprijinit integrarea mai profundă a familiilor refugiate, dar a creat și un climat de înțelegere și solidaritate în cadrul comunității Căușeni.

Prin aceste inițiative remarcabile, Biblioteca a depășit rolul său tradițional de depozitar de cărți, transformându-se într-un veritabil agent al schimbării sociale și al construirii de punți între comunități. Aceasta a contribuit la modelarea unei societăți mai incluzive și mai empatică, evidențiind puterea culturii și a educației în a aduce oamenii împreună.

Clubul de șah și dame, inclus în proiectul dat, s-a dovedit a fi nu doar o atracție, ci și o sursă de succes și interes printre cei mici. Echipa de mici utilizatori se bucură de posibilitatea de a exersa și dezvolta

abilitățile necesare pentru a deveni viitori campioni. Cu seturi de șah de dimensiuni profesionale, copii au avut ocazia de a se implica în activități educative și de a-și îmbunătăți jocul într-un mediu prietenos și stimulat.

Privind în perspectivă, Clubul de șah și dame își propune să devină un incubator pentru viitori campioni, oferindu-le oportunități de antrenament și participare la competiții, atât în afara orelor de școală, cât și în cadrul taberelor de vară. Această abordare asigură durabilitatea și continuitatea serviciului, oferindu-le copiilor șansa de a-și dezvolta pasiunea și abilitățile într-un mediu susținut și încurajator. Astfel, Biblioteca continuă să se situeze în centrul comunității, inspirând și îndrumând generațiile tinere spre o creștere personală și colectivă.

Într-un interval de 4 luni, am orchestrat cu succes circa 16 activități captivante, aducând împreună o comunitate formată din 20 de copii, cu vârste cuprinse între 7 și 12 ani. Aceste evenimente au fost mai mult decât simple întâlniri: au fost o ocazie pentru copii de a-și exprima creativitatea, de a-și dezvolta abilitățile sociale și de a îmbrățișa bucuria învățării într-un mediu distractiv și interactiv.

Printre aceste activități, **Ora de limbă engleză** a reprezentat unul dintre punctele cheie ale proiectului. Cu rolul de formator, bibliotecara Liubovi Cohaniuc, fostă profesoară de engleză, a implementat metode și tehnici nonformale pentru a menține interesul copiilor, evitând astfel orice plictiseală. Abordarea neconvențională a formatorului nu doar că a captat atenția participanților, dar a facilitat și o memora-

re mai eficientă a cuvintelor, contribuind la îmbunătățirea nivelului lor de cunoștințe în limba engleză. Astfel, Ora de limbă engleză nu a fost doar o activitate educativă, ci și o experiență interactivă și distractivă, menită să stimuleze învățarea și să consolideze legăturile între copii și limba engleză. Este evident că această abordare inovatoare a dus la succesul și impactul pozitiv al programului, oferind copiilor nu doar cunoștințe lingvistice, ci și oportunități de dezvoltare personală într-un cadru stimulant și prietenos. Drept impact menționăm următorii indicatori: programul a fost conceput pentru a se desfășura de două ori pe săptămână, pe parcursul a patru luni; în total, au fost planificate și implementate 32 de sesiuni, la care au participat cu entuziasm 32 de copii provenind din familii de refugiați și din medii vulnerabile. Rezultatele au fost remarcabile, deoarece mulți dintre acești copii au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește abilitățile lor de comunicare în limba engleză.

Deosebit de important în reușita programului a fost formatul activităților, concepute într-un mod nonformal și interactiv. Această abordare a menținut interesul și participarea activă a copiilor, oferindu-le oportunități eficiente de învățare. Prin intermediul acestui serviciu, copiii nu numai că și-au îmbunătățit competențele lingvistice, dar au creat legături și prietenii într-un mediu distractiv și susținător.

Este demn de remarcat faptul că această inițiativă continuă să fie activă și să aducă beneficii comunității, contribuind la dezvoltarea personală și integrarea copiilor în societate. Succesul înregistrat până în prezent demonstrează importanța și relevanța acestui serviciu, consolidându-l ca un element esențial al activităților comunitare.

Ora de yoga – o nouă aventură în cadrul proiectului „Всё лучшее детям”, favorizând menținerea și îmbunătățirea echilibrului, răbdării copiilor. Participanții au deprins competențe de concentrare a atenției, de minimizare a sentimentelor de frică, de antrenare a memoriei, de formare a respectului de sine, de creștere a performanței academice și de îmbunătățire a comportamentului la școală.

Prin intermediul acestui serviciu, au fost desfășurate 16 activități la care au participat 18 copii, provenind din familii vulnerabile și din medii refugiate. Impactul notabil al acestui program a constat în capacitatea sa de a induce schimbări pozitive în comportamentul copiilor, manifestându-se printr-o comunicare îmbunătățită a acestora. Observabil, au fost diminuate manifestările agresivității, lăsând loc unui echilibru și calm mai pronunțat în timpul participării la activitățile desfășurate de bibliotecă și în alte contexte organizate.

Această mică, dar semnificativă transformare în atitudinea copiilor subliniază nu doar importanța serviciului oferit, ci și relevanța lui în sprijinirea dezvoltării sociale și comportamentale a beneficiarilor. Este evident că acest program a reușit să creeze un mediu propice pentru schimbări benefice, ajutând la formarea unui echilibru emoțional și la îmbunătățirea relațiilor interpersonale în rândul participanților.

Matineul moldo-ucrainean „Anul Nou la ușă bate”, s-a desfășurat cu elevii clasei a IV-a „E” a Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”, (învățătoare Svetlana Pulber) și

copiii refugiaților ucraineni. A fost pregătit un program frumos dedicat sărbătorilor de

iarnă, cu prezentarea colindelor, urăturilor, jocurilor distractive, scenetelor și poeziilor tematice în limbile română ucraineană.

Copiii din regiunea afectată de conflict din Ucraina au avut nevoie de sprijin și integrare, iar Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” din Căușeni a organizat o activitate specială pentru acești mici refugiați. Ei au fost primiți cu căldură, respect și dragoste de comunitatea locală din Căușeni. Împreună au desfășurat activitatea, punând în lumină tradițiile și obiceiurile atât ale poporului ucrainean, cât și ale celui român.

În cadrul acestei inițiative, cei mici au avut misiunea de a crea jucării personalizate, însoțite de mesaje de urare pentru vizitatorii bibliotecii, și au decorat bradul acestei instituții culturale. Participanții au fost încurajați să comunice deschis, să se implice în provocările concursurilor și să se bucure de fiecare moment. Zâmbetele și atmosfera plină de bucurie au fost constante pe parcursul întregii activități.

Mesajul muzical al interpretării colindelor în limba ucraineană a reprezentat o expresie de recunoștință din partea părinților din familiile refugiate față de eforturile depuse de angajații bibliotecii și de comunitatea în ansamblu. Această inițiativă a adus o rază de fericire pentru cei 23 de copii din 16 familii refugiate, subliniind astfel puterea aducerii bucuriei și solidarității într-un mediu comunitar.

La **Clubul femeilor moderne „Cucoanele”** se întruneau femeile din orașul Căușeni pentru socializare, pentru a aborda diferite teme de interes comun, a face schimb de opinii și păreri. Fiind integrat în cadrul proiectului „Всє лучшее детям”, clubul și-a centrat atenția și asupra femeilor refugiate din Ucraina. Astfel, el a fost

redenumit **„Cucoanele-Pannociki”**, iar anunțurile și informațiile despre activitățile din cadrul clubului sunt postate în chatul comun pe Viber cu denumirea „Raduga”. Datorită acestor activități femeile din orașul Căușeni au legat prietenii, au găsit interese comune cu femeile din Ucraina. Și acest lucru s-a întâmplat anume la bibliotecă!

Un club format din 18 doamne din Ucraina și 8 doamne din orașul Căușeni a oferit participantelor un spațiu semnifica-

tiv pentru a ieși din zona lor de confort și a interacționa cu alte doamne ce împărtășesc interese similare. Scopul acestui club le-a dat posibilitatea atât de a se promova, cât și de a înțelege importanța fiecărei femei în comunitate, indiferent de vârstă, profesie sau statut profesional. Oportunitățile oferite au inclus organizarea de activități pe diverse teme, precum „Cunoaște-te pe tine”, ore de frumusețe, yoga, explorarea hobby-urilor personale, cursuri IT, excursii în locuri cu monumente istorice și un club de lectură pentru discuții despre cărți citite.

Sărbătoarea „Tradiții și obiceiuri de Sfântul Andrei în Moldova și Ucraina” a reunit doamnele din Căușeni și Ucraina pentru a împărtăși cunoștințe și informații despre obiceiurile acestei sărbători. Activitățile au inclus momente literare, precum reproducerea poveștii „Ridichea”, unde fiecare participantă a avut un rol specific, dar și elemente distractive, cum ar fi jocuri și dansuri.

Proiectul „Всє лучшее детям” a fost monitorizat prin colectarea datelor statistice, inclusiv a vizitelor și reacțiilor la postările bibliotecii „Ion Ungureanu” Căușeni, evaluări ale materialelor video, precum și interviuri și reportaje realizate de mass-

media locală Studio-L. Feedbackul regulat primit de la părinții copiilor implicați în activitățile proiectului a contribuit la succesul său continuu. Prin diversitatea activităților, proiectul a reușit să depășească barierele lingvistice și să unească oamenii de două națiuni și culturi diferite.

Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” din Căușeni se alătură cu hotărâre vocii care strigă: „STOP războiului pe teritoriul ucrainean!” și își continuă eforturile de a implementa proiecte menite să sprijine ucrainenii sosiți în Căușeni în căutarea unui loc pașnic și sigur pentru trai, contribuind astfel la procesul lor de integrare și adaptare.

Inspirate de cuvintele puternice ale lui Eleanor Roosevelt, una dintre cele mai influente femei ale secolului al XX-lea și soția Președintelui Statelor Unite ale Americii Franklin Delano Roosevelt, bibliotecarii și colaboratorii din Căușeni susțin ideea: „nu este suficient să vorbești despre Pace.

Trebuie să crezi în ea. Și nu e suficient să crezi în ea, trebuie să muncești pentru ea”. Această aserțiune rezonază profund cu misiunea și scopul bibliotecii, care depune eforturi pentru PACE – fie ea în plan sufletec, în relații umane, în comunitate sau în întreaga lume.

Prin activitățile desfășurate în cadrul acestui proiect, Biblioteca Publică Raională „Ion Ungureanu” Căușeni aduce o contribuție semnificativă la sprijinirea comunității ucrainene, dar și se racordează la obiectivele globale. Prin angajamentul său pentru pace și justiție, biblioteca devine un promotor activ al Obiectivului de Dezvoltare Durabilă nr. 16 al Organizației Națiunilor Unite „Pace, justiție și instituții puternice” [2, 7]. Astfel, prin intermediul cărților și al activităților comunitare, biblioteca devine un simbol viu al solidarității și speranței în construirea unui viitor mai pașnic și mai echitabil.

Referințe bibliografice:

1. ADMINISTRAȚIA statului Republica Moldova la 20 de ani de independență. Sesiune de comunicări științifice. Chișinău, 2011. 619 p. [citată 17.11.2023]. Disponibil: https://www.unhcr.org/ro/wp-content/uploads/sites/23/2016/12/Refugee_Integration_RO.pdf
2. BIBLIOTECILE în ajutorul refugiaților [online]. [citată 17.03.2022]. Disponibil: https://www.facebook.com/groups/205286133498142/?multi_permaLinks=934719937221421&notif_id=1646808340821437&notif_t=feedback_reaction_generic&ref=notif, <http://bma.gov.md/en>
3. CINCILEI, Cornelia, Focșa-Semionov, Svetlana. Pas cu pas. Să facem cunoștință. Chișinău: Epigraf, 2001. 96 p.
4. CUM să comunicăm cu copiii. Câte ceva despre relațiile dintre adulți și copiii de 2-7 ani. Chișinău: Rădda Barnen, [2002]. 28 p. ISBN 978-9975-61-220-8.
5. EDENHAMMAR, Karin, Wahlund, Christina. Nu există dezvoltare fără joc. Metode și condiții pentru jocul copiilor. Chișinău: Arc, 2002. 39 p.
6. HAI să comunicăm. Manual pentru persoanele implicate în lucrul cu copiii care au dificultăți de comunicare. Chișinău: Știința [s.a.]. 135 p.
7. OSOIANU, Vera. Bibliotecile în contextul crizei refugiaților și a solicitanților de azil. In: Consolidarea relațiilor între bibliotecă și comunitate. Ghid metodologic. Chișinău: BNRM, 2022, pp. 80-86. – ISBN 978-9975-119-54-2.